Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

2. oktoober 2019*

Apellatsioonkaebus – Majandus- ja rahapoliitika – ELTL artikli 127 lõige 6 – Määrus (EL) nr 1024/2013 – Artikli 4 lõike 1 punkt g – Krediidiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve konsolideeritud alusel – Määrus (EL) nr 468/2014 – Artikli 2 punkti 21 alapunkt c – Määrus (EL) nr 575/2013 – Artikkel 10 – Järelevalve alla kuuluv grupp – Keskasutusega püsivalt seotud asutused

Liidetud kohtuasjades C-152/18 P ja C-153/18 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 23. veebruaril 2018 esitatud kaks apellatsioonkaebust,

**Crédit mutuel Arkéa**, asukoht Relecq-Kerhuon (Prantsusmaa), esindaja: *avocat* H. Savoie,

apellant,

teised menetlusosalised:

**Euroopa Keskpank (EKP)**, esindajad: K. Lackhoff, R. Bax ja C. Olivier, keda abistas *avocat* P. Honoré,

kostja esimeses kohtuastmes,

**Euroopa Komisjon**, esindajad: V. di Bucci, K.-P. Wojcik ja A. Steiblytė,

menetlusse astuja esimeses kohtuastmes,

keda toetab:

**Confédération nationale du Crédit mutuel**, asukoht Pariis (Prantsusmaa), esindajad: *avocats* M. Grégoire ja C. De Jonghe,

menetlusse astuja apellatsioonimenetluses (C-152/18 P),

ja

**Crédit mutuel Arkéa**, asukoht Relecq-Kerhuon (Prantsusmaa), esindaja: *avocat* H. Savoie,

apellant,

teised menetlusosalised:

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

**Euroopa Keskpank (EKP)**, esindajad: K. Lackhoff, R. Bax ja C. Olivier, keda abistas *avocat* P. Honoré,

kostja esimeses kohtuastmes,

**Euroopa Komisjon**, esindajad: V. di Bucci, K.-P. Wojcik ja A. Steiblytė,

menetlusse astuja esimeses kohtuastmes,

keda toetab:

**Confédération nationale du Crédit mutuel**, asukoht Pariis (Prantsusmaa), esindajad: *avocats* M. Grégoire ja C. De Jonghe,

menetlusse astuja apellatsioonimenetluses (C-153/18 P),

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president J.-C. Bonichot, Euroopa Kohtu asepresident R. Silva de Lapuerta (ettekandja), kohtunikud C. Toader, A. Rosas ja L. Bay Larsen,

kohtujurist: G. Pitruzzella,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

olles 18. juuni 2019. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

**otsuse**

1 Crédit mutuel Arkéa (edaspidi „CMA“) palub oma apellatsioonkaebustes tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 13. detsembri 2017. aasta kohtuotsus Crédit mutuel Arkéa *vs.* EKP (T-712/15, edaspidi „esimene vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2017:900) ja 13. detsembri 2017. aasta kohtuotsus Crédit mutuel Arkéa *vs.* EKP (T-52/16, edaspidi „teine vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2017:902) (edaspidi koos „vaidlustatud kohtuotsused“), millega jäeti rahuldamata tema hagid nõudega tühistada vastavalt Euroopa Keskpanga (EKP) 5. oktoobri 2015. aasta otsus ECB/SSM/2015 – 9695000CG7B84NLR5984/28, millega nähakse ette grupi Crédit mutuel suhtes kohaldatavad usaldatavusnõuded (edaspidi „esimene vaidlusalune otsus“), ja EKP 4. detsembri 2015. aasta otsus ECB/SSM/2015 – 9695000CG7B84NLR5984/40, millega nähakse ette grupi Crédit mutuel suhtes kohaldatavad usaldatavusnõuded (edaspidi „teine vaidlusalune otsus“) (edaspidi koos „vaidlusalused otsused“).

## Õiguslik raamistik

### *Liidu õigus*

*Määrus (EL) nr 575/2013*

2 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT 2013, L 176, lk 1) artikli 10 „Erand keskasutusega püsivalt seotud krediidiasutustele“ lõige 1 näeb ette:

„Pädevad asutused võivad kooskõlas siseriikliku õigusega osaliselt või täielikult loobuda II–VIII osas sätestatud nõuete kohaldamisest ühe või mitme samas liikmesriigis asuva krediidiasutuse suhtes, kes on püsivalt seotud samas liikmesriigis asutatud ja nende üle järelevalvet teostava keskasutusega, kui järgmised tingimused on täidetud:

a) keskasutuse ning sellega seotud krediidiasutuste ja investeerimisühingute siduvad kohustused on nende solidaarvastutusel või keskasutus tagab täies ulatuses temaga seotud krediidiasutuste ja investeerimisühingute siduvad kohustused;

b) keskasutuse ja kõigi sellega seotud krediidiasutuste ja investeerimisühingute maksevõimet ja likviidsust jälgitakse tervikuna kõnealuste krediidiasutuste ja investeerimisühingute konsolideeritud aastaaruannete põhjal;

c) keskasutuse juhtkond on volitatud andma juhtnööre seotud asutuste juhtkondadele.

[…]“.

3 Määruse artikli 11 lõike 4 kohaselt:

„Artikli 10 kohaldamisel täidab kõnealuses artiklis osutatud keskasutus II–VIII osas sätestatud nõudeid keskasutusest ning sellega seotud krediidiasutustest ja investeerimisühingutest koosneva terviku konsolideeritud olukorra alusel.“

*Määrus (EL) nr 1024/2013*

4 Nõukogu 15. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 1024/2013, millega antakse Euroopa Keskpangale eriülesanded seoses krediidiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga (ELT 2013, L 287, lk 63), põhjendused 16, 26, 30 ja 65 sätestavad:

„(16) Suurte krediidiasutuste turvalisus ja toimekindlus on eriti oluline, et tagada finantssüsteemi stabiilsus. […]

[…]

(26) Ohud krediidiasutuse turvalisusele ja toimekindlusele võivad tekkida nii üksiku krediidiasutuse tasandil kui ka pangagrupi või finantskonglomeraadi tasandil. Konkreetne järelevalvekord kõnealuste ohtude leevendamiseks on oluline krediidiasutuste turvalisuse ja toimekindluse tagamiseks. Lisaks üksikute krediidiasutuste järelevalvele peaks EKP ülesanded hõlmama konsolideeritud järelevalvet […]

[…]

(30) EKP peaks täitma temale antud ülesandeid eesmärgiga tagada krediidiasutuste turvalisus ja toimekindlus ning liidu ja konkreetse osaleva liikmesriigi finantssüsteemi stabiilsus ja siseturu terviklikkus […]

[…]

(65) […] Järelevalveülesannete täitmise eesmärk on kaitsta krediidiasutuste turvalisust ja toimekindlust ning finantssüsteemi stabiilsust. […]“.

5 Määruse artikli 1 esimene lõik näeb ette:

„Käesoleva määrusega antakse EKP-le krediidiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga seotud eriülesanded eesmärgiga aidata kaasa krediidiasutuste turvalisusele ja toimekindlusele ning finantssüsteemi stabiilsusele liidus ja kõikides liikmesriikides, pidades täiel määral ja kohase hoolsusega silmas siseturu ühtsust ja terviklikkust, tuginedes krediidiasutuste võrdsele kohtlemisele, et vältida õigusnormide erinevuste ärakasutamist.“

6 Määruse artikli 4 lõige 1 sätestab:

„EKP-l on artikli 6 raamistikus käesoleva artikli lõike 3 kohaselt ainupädevus täita usaldatavusnõuete täitmise järelevalve eesmärgil järgmisi ülesandeid seoses kõigi osalevates liikmesriikides asutatud krediidiasutustega:

[…]

g) konsolideeritud alusel järelevalve teostamine krediidiasutuste osalevates liikmesriikides asutatud emaettevõtjate, sealhulgas finantsvaldusettevõtjate ja segafinantsvaldusettevõtjate üle, ning selliste emaettevõtjate konsolideeritud alusel teostatavas järelevalves osalemine, mis ei ole asutatud osalevas liikmesriigis, sealhulgas osalemine järelevalvekolleegiumides, ilma see piiraks riiklike pädevate asutuste osalemist nendes kolleegiumides vaatlejana;

[…]“.

7 Sama määruse artikli 6 lõike 1 kohaselt täidab EKP oma ülesandeid ühtse järelevalvemehhanismi raames, mis hõlmab teda ennast ja riiklikke pädevaid asutusi, ning ta vastutab selle mehhanismi tõhusa ja järjepideva toimimise eest.

8 Määruse nr 1024/2013 artikkel 24 on sõnastatud järgmiselt:

„1. EKP moodustab vaidlustusnõukogu, et vaadata pärast lõike 5 kohaselt esitatud läbivaatamise taotluse saamist asutusesiseselt halduskorras läbi otsused, mis EKP on teinud käesoleva määrusega talle antud volituste täitmisel. Asutusesisene halduskorras läbivaatamine piirdub selle hindamisega, kas sellised otsused on menetluslikult ja sisuliselt vastavuses käesoleva määrusega.

[…]

5. Iga füüsiline või juriidiline isik võib lõikes 1 osutatud juhtudel taotleda talle adresseeritud või teda otseselt või isiklikult puudutava, käesoleva määruse alusel EKP poolt tehtud otsuse läbivaatamist. Lõikes 7 osutatud EKP nõukogu otsuse läbivaatamise taotlust vastu ei võeta.

6. Läbivaatamise taotlus koos selle põhjendustega esitatakse EKP-le kirjalikult ühe kuu jooksul alates otsuse teatavaks tegemisest läbivaatamist taotlevale isikule või, kui seda ei ole tehtud, ühe kuu jooksul alates päevast, mil kõnealune isik sai sellest teada.

7. Vaidlustusnõukogu esitab pärast läbivaatamise taotluse vastuvõetavuse kohta otsuse tegemist arvamuse küsimuse kiireloomulisust arvestava ajavahemiku jooksul, kuid hiljemalt kahe kuu jooksul alates taotluse saamisest, ning saadab juhtumi edasi järelevalvenõukogule uue otsuse eelnõu ettevalmistamiseks. Järelevalvenõukogu võtab vaidlustusnõukogu arvamust arvesse ning esitab EKP nõukogule viivitamatult uue otsuse eelnõu. Uus otsuse eelnõu tühistab esialgse otsuse, asendab selle identse sisuga otsusega või asendab selle muudetud otsusega. Uus otsuse eelnõu loetakse vastuvõetuks, kui EKP nõukogu ei ole selle suhtes esitanud vastuväiteid hiljemalt kümne tööpäeva jooksul.

[…]

9. Vaidlustusnõukogu väljendatud arvamust, järelevalvenõukogu esitatud uut otsuse eelnõu ja EKP nõukogu poolt käesoleva artikli alusel vastuvõetud otsust põhjendatakse ja neist teavitatakse pooli.

10. EKP võtab vastu otsuse, millega kehtestatakse vaidlustusnõukogu kodukord.

[…]“.

*Määrus (EL) nr 468/2014*

9 Euroopa Keskpanga 16. aprilli 2014. aasta määruse (EL) nr 468/2014, millega kehtestatakse raamistik Euroopa Keskpanga ja riiklike pädevate asutuste vaheliseks ning riiklike määratud asutustega tehtavaks koostööks ühtse järelevalvemehhanismi raames (ühtse järelevalvemehhanismi raammäärus) (ELT 2014, L 141, lk 1), põhjenduses 9 on märgitud:

„Seetõttu käsitleb käesolev määrus täiendavalt ja täpsustab [määruses nr 1024/2013] sätestatud koostöömenetlusi EKP ja riiklike pädevate asutuste (kohastel juhtudel riiklike määratud asutuste) vahel ühtse järelevalvemehhanismi raames ning tagab seega ühtse järelevalvemehhanismi tulemusliku ja ühetaolise toimimise.“

10 Selle määruse artikli 2 punkt 21 näeb ette:

„Kui ei ole sätestatud teisiti, kasutatakse käesolevas määruses [määruses nr 1024/2013] sisalduvaid mõisteid ning järgmisi mõisteid:

[…]

21. „järelevalve alla kuuluv grupp“ – mis tahes järgmine grupp:
   a) grupp, mille emaettevõtja on krediidiasutus või finantsvaldusettevõtja, mille peakontor asub osalevas liikmesriigis;

   […]
   c) järelevalve alla kuuluvad üksused, millest igaühe peakontor asub samas osalevas liikmesriigis, eeldusel et nad on püsivalt seotud keskasutusega, mis nende järele valvab vastavalt määruse […] nr 575/2013 artiklis 10 sätestatud tingimustele ja mis on asutatud samas osalevas liikmesriigis“.

*Otsus 2014/360/EL*

11 Euroopa Keskpanga 14. aprilli 2014. aasta otsusega 2014/360/EL vaidlustusnõukogu asutamise ja selle kodukorra kohta (ELT 2014, L 175, lk 47) asutati vaidlustusnõukogu, millele viitab määruse nr 1024/2013 artikkel 24.

12 Selle otsuse artikli 7 lõige 1 sätestab:

„Kõik füüsilised või juriidilised isikud, kellele adresseeritakse EKP otsus määruse […] nr 1024/2013 alusel või keda see otsus otseselt ja isiklikult puudutab, esitavad asutusesiseselt halduskorras läbivaatamise soovi korral […] kirjaliku teate sekretärile, osutades vaidlustatud otsusele. Läbivaatamisteade esitatakse ühes liidu ametlikus keeles.“

### *Prantsuse õigus*

13 Raha- ja rahandusseadustiku (code monétaire et financier) artikli L.511-30 kohaselt loetakse Confédération nationale du Crédit mutuel (Crédit mutueli riiklik konföderatsioon, edaspidi „CNCM“) selle seadustiku krediidi- ja finantseerimisasutusi käsitlevate sätete kohaldamisel keskasutuseks.

14 Seadustiku artiklis L.511-31 on muu hulgas sätestatud, et keskasutused esindavad endaga seotud krediidi- ja finantseerimisasutusi, et nad peavad tagama oma võrgustiku sidususe ning endaga seotud asutuste nõuetekohase toimimise ning et nad võtavad kõik vajalikud meetmed selle eesmärgi täitmiseks, eelkõige nii iga asjaomase asutuse kui ka kogu võrgustiku likviidsuse ja maksevõime kindlustamiseks.

## Vaidluse aluseks olevad asjaolud

15 Crédit mutuel on mittetsentraliseeritud pangagrupp, mis koosneb ühistu staatuses kohalike kassade võrgustikust. Crédit mutueli iga kohalik kassa peab liituma piirkondliku föderatsiooniga ning iga föderatsioon peab liituma CNCMiga, mis on võrgustiku keskasutus raha- ja rahandusseadustiku artiklite L. 511-30 ja L. 511-31 tähenduses. Riigi tasandil kuulub Crédit mutueli koosseisu ka Caisse centrale du Crédit mutuel – aktsiaseltsi vormis muutuva põhikapitaliga krediidiühistu, mis on krediidiasutusena heaks kiidetud ja kuulub võrgustiku liikmetele.

16 CMA on aktsiaseltsi vormis muutuva põhikapitaliga krediidiühistu, mis on krediidiasutusena heaks kiidetud. See asutati 2002. aastal mitme piirkondliku krediidiföderatsiooni ühendamise tulemusena. Teisigi föderatsioone ühines ja nad moodustasid CM11-CIC, mõned jäid aga sõltumatuks.

17 CMA tegi 19. septembri 2014. aasta kirjaga EKP-le teatavaks oma analüüsi, mille kohaselt ei saa EKP CNCMi kaudu teostada tema üle usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet. EKP teatas oma 10. novembri 2014. aasta kirjaga, et pöördub selles küsimuses Prantsusmaa pädevate ametiasutuste poole.

18 EKP edastas CNCMile 19. detsembril 2014 otsuseprojekti, milles olid kindlaks määratud grupi Crédit mutuel suhtes kohaldatavad usaldatavusnõuded, palus tal hoolitseda selle eest, et see projekt edastataks erinevatele üksustele, mis kuuluvad tema koosseisu, ning määras talle tähtaja, mille jooksul võivad viimased esitada oma seisukohad. CMA edastas 16. jaanuaril 2015 oma märkused EKP-le ja 30. jaanuaril 2015 esitas CNCM nende kohta oma seisukoha.

19 EKP edastas 19. veebruaril 2015 CNCMile läbivaadatud otsuseprojekti, milles olid kindlaks määratud grupi Crédit mutuel ja selle koosseisu kuuluvate üksuste suhtes kohaldatavad usaldatavusnõuded, palus tal hoolitseda selle eest, et see läbivaadatud projekt edastataks nendele üksustele, ning määras tähtaja, mille jooksul võivad viimased esitada oma seisukohad. Hageja esitas oma seisukohad 27. märtsil 2015.

20 EKP tegi 17. juunil 2015 otsuse, millega ta määras kindlaks grupi Crédit mutuel suhtes kohaldatavad usaldatavusnõuded ning milles ta rõhutas, et ta on asutus, kes teostab CNCMi üle usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet konsolideeritud alusel, ja pädev asutus, kelle ülesanne on teostada järelevalvet

selles otsuses nimetatud üksuste üle, kelle hulgas oli ka hageja (põhjendus 1). Selle otsuse artikli 2 lõikes 1 oli täpsustatud, et CNCM tagab, et grupi Crédit mutuel puhul on pidevalt täidetud I lisas täpsustatud nõuded. Selle otsuse artikli 2 lõikest 3 tulenes, et CMA puhul peavad olema pidevalt täidetud II-2 lisas nimetatud nõuded, mille kohaselt oli kohustuslik 1. taseme omavahendite (edaspidi „CET1 omavahendid“) suhtarv 11%.

21 CMA esitas 17. juulil 2015 määruse nr 1024/2013 artikli 24 alusel koostoimes otsuse 2014/360 artikliga 7 taotluse see otsus läbi vaadata. 31. augustil 2015 toimus vaidlustusnõukogus ärakuulamine.

22 Vaidlustusnõukogu esitas 14. septembril 2015 arvamuse, milles leidis, et EKP 17. juuni 2015. aasta otsus on õiguspärane. Ta rõhutas selles sisuliselt, et CMA kriitika kõnealuse otsuse suhtes võib rühmitada kolme kategooriasse olenevalt sellest, kas ta ei ole nõus, et grupi Crédit mutuel üle teostatakse usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet konsolideeritud alusel CNCMi kaudu, ja seda sel põhjendusel, et viimane ei ole krediidiasutus (esimene etteheide), kas ta väidab, et „gruppi Crédit mutuel“ ei ole olemas (teine etteheide) või vaidlustab EKP otsuse tõsta „CET 1“ omavahendite määra nõuet 8 protsendilt 11 protsendile (kolmas etteheide).

23 Esimese etteheite vaatlemisel meenutas vaidlustusnõukogu kõigepealt, et EKP asus ühes 1. septembri 2014. aasta otsuses seisukohale, et grupp Crédit mutuel on oluline järelevalve alla kuuluv grupp, et CMA on selle grupi liige ja et selle kõrgeim konsolideerimistasand on CNCM. Teiseks märkis ta, et määruse nr 468/2014 artikli 2 punkti 21 alapunktis c ja määruse nr 575/2013 artiklis 10 sisalduvat mõistet „keskasutus“ ei ole Euroopa Liidu õiguses määratletud ega ole nõutav, et see keskasutus oleks krediidiasutus. Kolmandaks märkis vaidlustusnõukogu, et selleks, et teostada usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet konsolideeritud alusel, ei ole vaja, et EKP-l oleks kõik järelevalve- või karistamisvolitused grupi emaettevõtja suhtes. Neljandaks meenutas ta, et enne selle pädevuse üleminekut EKP-le teostas grupi Crédit mutuel üle usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet konsolideeritud alusel Prantsusmaa pädev ametiasutus Autorité de contrôle prudentiel et de résolution (usaldatavusnõuete järelevalve ja otsustamisvolitustega asutus) CNCMi kaudu.

24 Teise etteheite kohta järeldas vaidlustusnõukogu, et grupp Crédit mutuel vastab tingimustele, mis on sätestatud määruse nr 575/2013 artikli 10 lõikes 1, millele on viidatud määruse nr 468/2014 artikli 2 punkti 21 alapunktis c. Esiteks leidis vaidlustusnõukogu, et CNCMi ühingu staatus ei ole takistuseks tema solidaarsusele seotud asutustega. Teiseks asus ta seisukohale, et grupi Crédit mutuel aastaaruanded tervikuna olid koostatud konsolideeritud alusel. Kolmandaks leidis ta, et EKP-l oli õigus selles, et CNCM võis anda seotud asutuste juhtkonnale juhtnööre.

25 Kolmanda etteheite kohta leidis vaidlustusnõukogu, et EKP ei teinud oma hinnangutes CMA „CET 1“ omavahendite nõude taseme kohta mingit ilmset hindamisviga ja need ei ole ebaproportsionaalsed. Selles küsimuses rõhutas ta püsivaid erimeelsusi CMA ja CNCMi vahel, sest need näitavad juhtimisprobleeme, mis võivad riske suurendada.

26 Esimese vaidlusaluse otsusega tühistati määruse nr 1024/2013 artikli 24 lõike 7 alusel 17. juuni 2015. aasta otsus ja asendati see, säilitades samas selle sisu.

27 Teise vaidlusaluse otsusega määrati kindlaks grupi Crédit mutuel ja selle koosseisu kuuluvate üksuste suhtes kohaldatavad uued usaldatavusnõuded. Selle otsuse punkt 1 käsitleb usaldatavusnõudeid, mida kohaldatakse grupi Crédit mutuel suhtes konsolideeritud alusel ja selle punkt 3 käsitleb konkreetselt CMA suhtes kohaldatavaid nõudeid.

## Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsused

28 CMA esitas Üldkohtu kantseleisse 3. detsembril 2015 ja 3. veebruaril 2016 saabunud hagiavaldustega vastavalt esimese vaidlusaluse otsuse ja teise vaidlusaluse otsuse peale tühistamishagid.

29 Mõlema hagi toetuseks esitas CMA kolm väidet, millest käesolevate apellatsioonkaebuste esemeks on ainult esimesed kaks.

30 Oma esimese kahe väitega vaidlustas CMA sisuliselt esimese vaidlusaluse otsuse artikli 2 lõike 1 ja I lisa õiguspärasuse ning teise vaidlusaluse otsuse punkti 1 õiguspärasuse, kuna need sätted korraldavad grupi Crédit mutuel üle CNCMi kaudu usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet konsolideeritud alusel. Selle kohta väitis CMA, et kuna CNCM ei ole krediidiasutus, ei saa see kuuluda EKP usaldatavusnõuete täitmise järelevalve alla, ja väitis, et EKP eksis, kui järeldas „grupi“ olemasolu usaldatavusnõuete täitmise järelevalve seisukohast.

31 Üldkohus jättis vaidlustatud kohtuotsustega CMA hagid rahuldamata.

## Poolte nõuded ja menetlus Euroopa Kohtus

32 CMA palub oma apellatsioonikaebustes Euroopa Kohtul vaidlustatud kohtuotsused tühistada.

33 EKP palub Euroopa Kohtul:

– jätta apellatsioonkaebused vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata vähemalt osas, mis puudutab kaebuste punktides 100–109 esitatud väiteid ja argumente;

– kohustada CMAd esitama Euroopa Kohtu kodukorra artikli 64 alusel kõik CMA ja tema tütarettevõtjate vahel sõlmitud refinantseerimise kokkulepped;

– jätta apellatsioonkaebused ülejäänud osas põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

– jätta vaidlustatud kohtuotsused muutmata ja

– mõista kohtukulud välja CMA-lt.

34 Euroopa Komisjon palub Euroopa Kohtul:

– jätta apellatsioonkaebused rahuldamata ja

– mõista kohtukulud välja CMA-lt.

35 Euroopa Kohtu presidendi 21. märtsi 2018. aasta otsusega liideti kohtuasjad C-152/18 P ja C-153/18 P kirjaliku ja suulise menetluse ning kohtuotsuse huvides.

36 Euroopa Kohtu kantseleisse 7. juunil 2018 esitatud avalduses taotles CNCM Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 40 teise lõigu alusel luba astuda käesolevates kohtuasjades komisjoni ja EKP nõuete toetuseks menetlusse.

37 Euroopa Kohtu president rahuldas selle taotluse 20. septembri 2018. aasta määrusega Crédit Mutuel Arkéa *vs.* EKP (C-152/18 P ja C-153/18 P, ei avaldata, EU:C:2018:765).

## Apellatsioonkaebused

38 Oma apellatsioonkaebuste põhjendamiseks esitab CMA kaks väidet, mis on mõlemas kaebuses sõnastatud ühtemoodi ja mida tuleb analüüsida koos.

39 Kõigepealt, mis puudutab nende apellatsioonkaebuste lisades esitatud dokumenti, milles üks ülikooliprofessor analüüsib vaidlustatud kohtuotsuseid CMA palvel pangandus- ja järelevalveõiguse seisukohalt ja mille vastuvõetavusele komisjon vastu vaidleb, siis tuleb meenutada, et lisade puhtalt tõenduslik ja abistav ülesanne tähendab seda, et kui need sisaldavad selliseid õiguslikke asjaolusid, millele tuginevad teatavad hagiavalduses esitatud väited, peavad need asjaolud esinema ka hagiavalduse enda tekstis või vähemalt olema selles piisavalt identifitseeritud (vt 28. juuni 2005. aasta kohtuotsus Dansk Rørindustri jt *vs.* komisjon, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ja C-213/02 P, EU:C:2005:408, punktid 99 ja 100, ning 7. augusti 2018. aasta kohtumäärus Campailla *vs.* Euroopa Liit, C-256/18 P, ei avaldata, EU:C:2018:655, punkt 34).

40 Ent nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 31 on välja toonud, viitab CMA apellatsioonkaebuste sissejuhatavas osas sellele dokumendile üldsõnaliselt ning seostamata seda sõnaselgelt kummagagi neist väidetest, mis on esitatud kõnealuste apellatsioonkaebuste põhjendamiseks, ning viitamata selles dokumendis sisalduvatele konkreetsetele asjaoludele, millele üks nendest väidetest põhineb.

41 Järelikult tuleb komisjoni esitatud vastuväide rahuldada ja tunnistada kõnealuse dokumendi sisu ning viide sellele kõnealustes apellatsioonkaebustes vastuvõetamatuks.

42 Lisaks, mis puudutab EKP esitatud taotlust menetlustoimingu tegemiseks, siis piisab märkimisest, et see ei vasta kodukorra artiklis 174 sätestatud nõudele, mille kohaselt võib vastuses apellatsioonkaebusele nõuda apellatsioonkaebuse täielikku või osalist rahuldamist või rahuldamata jätmist. See taotlus tuleb seega vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

### *Esimesed väited*

43 CMA apellatsioonkaebuste põhjendamiseks esitatud esimestes väidetes leiab ta, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta otsustas, et määruse nr 468/2014 artikli 2 punkti 21 alapunkt c ja määruse nr 575/2013 artikkel 10 võimaldavad EKP-l korraldada keskasutusega seotud asutuste usaldatavusnõuete täitmise konsolideeritud järelevalvet, isegi kui keskasutus ei ole krediidiasutus.

44 Need väited on jaotatud kahte ossa.

#### *Esimeste väidete esimene osa*

##### *– Poolte argumendid*

45 Esimeste väidete esimeses osas leiab CMA, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta otsustas, et määruse nr 468/2014 artikli 2 punkti 21 alapunkt c võimaldab EKP-l korraldada keskasutusega seotud asutuste usaldatavusnõuete täitmise konsolideeritud järelevalvet, ilma et keskasutus peaks olema krediidiasutus.

46 Esiteks leiab CMA, et kui Üldkohus oleks seda sätet tõlgendanud kooskõlas ELTL artikli 127 lõikega 6 ja määruse nr 1024/2013 artikliga 1, mis käsitlevad EKP-le antud eriülesanded seoses „krediidiasutuste“ kontrollimise ja usaldatavusnõuete täitmise järelevalvega, siis oleks ta pidanud järeldama, et määruse nr 468/2014 artikli 2 punkti 21 alapunktis c nimetatud keskasutus peab tingimata olema krediidiasutus, et EKP saaks teostada selle keskasutuse üle usaldatavusnõuete täitmise konsolideeritud järelevalvet.

47 Teiseks vaidleb CMA vastu esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 89 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 88 sisalduvale Üldkohtu hinnangule, mille kohaselt viiks tema järgitav lähenemisviis usaldatavusnõuete täitmise järelevalve osadeks jaotamiseni, mis on vastuolus nii määruse nr 1024/2013 kui ka määruse nr 468/2014 eesmärkidega.

48 Selles osas väidab CMA sisuliselt, et üksused, mis ei ole krediidiasutused, ei kuulu mõistesse „järelevalve alla kuuluv grupp“, nagu see on defineeritud määruse nr 468/2014 artikli 2 punkti 21 alapunktis c, ning et sellise ühingu nagu CNCM, mis ei ole krediidiasutus, lisamine gruppi, mis kuulub EKP usaldatavusnõuete täitmise järelevalve alla, ei ole põhjendatud selle sätte eesmärgiga.

49 Kolmandaks leiab CMA, et Üldohus rikkus määruse nr 468/2014 artikli 2 punkti 21 alapunkti c kohaldamisel õigusnormi, kuna ta tõdes, et EKP-l on võimatu selles sättes nimetatud keskasutustele sanktsioone määrata, järeldamata sellest tõdemusest, et selline keskasutus peab olema krediidiasutus.

50 CMA on nimelt seisukohal, et kuna järelevalve tõhusus sõltub sanktsiooni määramise pädevuse olemasolust ja seda pädevust saab teostada üksnes krediidiasutuste suhtes, on kõnealune säte kohaldatav vaid krediidiasutuse staatusega keskasutuste suhtes, ja asjaolu, et EKP võib määrata sanktsioone nimetatud keskasutustega seotud krediidiasutustele, ei oma selles osas tähtsust.

51 EKP, komisjon ja CNCM vaidlevad nendele argumentidele vastu.

*– Euroopa Kohtu hinnang*

52 ELTL artikli 127 lõige 6, mis on määruse nr 1024/2013 vastuvõtmise õiguslik alus, sätestab, et Euroopa Liidu Nõukogu võib anda EKP-le eriülesandeid, mis käsitlevad krediidiasutuste ja muude rahaasutuste, välja arvatud kindlustusseltsid, usaldatavusnõuete täitmise järelevalvega seotud poliitikat.

53 Kuigi on tõsi, et selle sätte sõnastus viitab „krediidiasutustele“ ja „muudele rahaasutustele“, tuleb kindlaks määrata selles sättes ette nähtud volituse ulatus, arvestades sätte konteksti ja sellega taotletavaid eesmärke.

54 Sellega seoses tuleb märkida, et ELTL artikkel 127 asub Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa VIII jaotise 2. peatükis „Rahapoliitika“ ning see määrab kindlaks Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) ja EKP eesmärgid ja põhiülesanded.

55 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 55 ja 56 on märkinud, on ELTL artikli 127 lõikes 6 nimetatud panganduse usaldatavusnõuete täitmise järelevalve ülesannete täitmise eesmärk kaitsta krediidiasutuste turvalisust ja toimekindlust, eelkõige suurte krediidiasutuste ja pangagruppide toimekindlust, et tagada liidu kogu finantssüsteemi stabiilsus.

56 Pealegi on nende eesmärkide järgimine sõnaselgelt sätestatud määruse nr 1024/2013 põhjendustes 16, 26, 30 ja 65 ning artikli 1 esimeses lõigus.

57 Eelkõige tuleneb määruse nr 1024/2013 põhjendusest 26, et selleks, et tagada krediidiasutuste turvalisus ja toimekindlus, on oluline ette näha järelevalvesätted, mille eesmärk on konkreetselt leevendada ohte krediidiasutuse turvalisusele ja toimekindlusele, mis võivad tekkida nii krediidiasutuse enda tasandil kui ka pangagrupi või konglomeraadi tasandil, kuhu ta kuulub.

58 Selles põhjenduses on täpsustatud, et lisaks krediidiasutuste enda tasandil toimuvale järelevalvele on EKP ülesanne samuti teostada järelevalvet konsolideeritud alusel.

59 Sellega seoses tuleb meenutada, et määruse nr 1024/2013 artikli 4 „EKP-le antavad ülesanded“ lõike 1 punktis g on ette nähtud, et EKP-l on muu hulgas pädevus tagada konsolideeritud alusel järelevalve teostamine krediidiasutuste osalevates liikmesriikides asutatud emaettevõtjate üle.

60 Selle määruse artikli 6 lõike 1 kohaselt täidab EKP seda ülesannet ühtse järelevalvemehhanismi raames, mis hõlmab teda ennast ja riiklikke pädevaid asutusi, ning ta vastutab ühtse järelevalvemehhanismi tõhusa ja järjepideva toimimise eest.

61 Tulenevalt määruse nr 468/2014 põhjendusest 9 on selle eesmärk täiendada ja täpsustada määruses nr 1024/2013 sätestatud koostöömenetlusi EKP ja riiklike pädevate asutuste vahel ühtse järelevalvemehhanismi raames, tagades seega viimase tulemusliku ja ühetaolise toimimise.

62 Seda arvestades on määruse nr 468/2014 artikli 2 punkti 21 alapunktis c määratletud „järelevalve alla kuuluv grupp“ kui järelevalve alla kuuluvad üksused, millest igaühe peakontor asub samas osalevas liikmesriigis, eeldusel et nad on püsivalt seotud keskasutusega, mis nende järele valvab vastavalt määruse nr 575/2013 artiklis 10 sätestatud tingimustele ja mis on asutatud samas osalevas liikmesriigis.

63 Järelikult otsustas Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktides 58–64 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktides 57–63 õigesti, et pangagruppi kuuluvate krediidiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve konsolideeritud alusel järgib peamiselt kahte eesmärki: esiteks võimaldada EKP-l mõista riske, mis võivad mõjutada krediidiasutust ja mis ei tulene mitte temast endast, vaid grupist, kuhu ta kuulub, ja teiseks vältida grupi moodustavate üksuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve killustatust.

64 Lisaks ei tulene ELTL artikli 127 lõikest 6 kuidagi, et määruse nr 468/2014 artikli 2 punkti 21 alapunktis c nimetatud „keskasutus“ peab olema krediidiasutus.

65 Vastupidi, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 62–64 on märkinud, tuleneb ELTL artikli 127 lõike 6 alusel EKP-le usaldatavusnõuete täitmise järelevalve valdkonnas eriülesannete andmisega taotletavatest eesmärkidest, et tal peab olema võimalik teostada usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet konsolideeritud alusel sellise grupi üle, nagu on nimetatud määruse nr 468/2014 artikli 2 punkti 21 alapunktis c, olenemata sellest, milline õiguslik vorm on keskasutusel, kellega on seotud sellesse gruppi kuuluvad üksused, ja niivõrd, kuivõrd määruse nr 575/2013 artiklis 10 sätestatud tingimused on täidetud.

66 Nimelt võiks vastasel juhul pangagrupp usaldatavusnõuete täitmise konsolideeritud alusel järelevalve alt välja jääda selle üksuse õigusliku vormi tõttu, mis on asjaomase grupi keskasutus, ja seega kahjustada nende ülesannete tõhusat täitmist EKP poolt.

67 Sellest tulenevalt ei ole ELTL artikli 127 lõikega 6 ja määruse nr 1024/2013 artikliga 1 vastuolus see, kui EKP teostab usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet konsolideeritud alusel pangagrupi üle, mille keskasutus ei ole krediidiasutus, kui määruse nr 575/2013 artikli 10 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud.

68 Mis puudutab lisaks CMA argumenti, et esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 89 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 88 antud hinnangu puhul rikkus Üldkohus õigusnormi, siis piisab, kui meenutada, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt ei saa Üldkohtu otsuse täiendavate põhjenduste kohta esitatud väited tuua kaasa kohtuotsuse tühistamist ja on seega tulemusetud (13. detsembri 2018. aasta kohtuotsus Euroopa Liit *vs.* Gascogne Sack Deutschland ja Gascogne, C-138/17 P ja C-146/17 P, EU:C:2018:1013, punkt 45 ja seal viidatud kohtupraktika).

69 Nagu aga EKP ja komisjon õigesti märkisid, on need punktid täiendavat laadi, kuna need on lisatud pärast seda, kui Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 88 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 87 õigesti otsustas, et määruse nr 1024/2013 ja määruse nr 468/2014 eesmärkidega on kooskõlas see, kui lähtuda „järelevalve alla kuuluva grupi“ kvalifikatsioonist määruse nr 468/2014 artikli 2 punkti 21 alapunkti c tähenduses, sõltumata sellest, kas grupi keskasutus on krediidiasutus või mitte.

70 Peale selle kinnitab esimese vaidlustatud kohtuotsuse punkti 89 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punkti 88 täiendavat laadi sõna „lisaks“ kasutamine nende alguses.

71 Järelikult tuleb CMA kritiseeriv argument vaidlustatud kohtuotsuste nende punktide kohta tulemusetuse tõttu tagasi lükata.

72 Mis puudutab CMA argumenti, et see, kui EKP ei saa määruse nr 468/2014 artikli 2 punkti 21 alapunktis c nimetatud keskasutustele sanktsioone määrata, tingib selle, et niisugune keskasutus peab olema krediidiasutus, siis sellega ei saa samuti nõustuda.

73 Nagu EKP ja komisjon märkisid, põhineb see argument analüüsil, millest tulenevalt sõltub EKP pädevus usaldatavusnõuete täitmise järelevalve alal sellest, kas tal on õigus määrata kõnealuse järelevalve alla kuuluvatele üksustele sanktsioone.

74 On tõsi, nagu Üldkohuski esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 91 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 90 märkis, et määruse nr 1024/2013 artiklis 18 on ette nähtud, et EKP võib talle kõnealuse määrusega järelevalve valdkonnas antud ülesannete täitmisel määrata krediidiasutustele, finantsvaldusettevõtjatele või segafinantsvaldusettevõtjatele haldussanktsioone.

75 Siiski, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 84 ja 85 rõhutas, ei tulene kohaldatavatest liidu õigusaktidest kuidagi, et sanktsiooni määramise pädevuse olemasolu üksuse suhtes on vajalik tingimus selleks, et EKP-le saaks anda pädevuse teostada kõnealuse üksuse üle usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, nii et EKP poolt pangagrupi üle usaldatavusnõuete täitmise järelevalve teostamine konsolideeritud alusel ei sõltu sellest, kas EKP-l on õigus määrata sanktsioone sellise üksuse suhtes nagu keskasutus määruse nr 468/2014 artikli 2 punkti 21 alapunkti c tähenduses, mis kuulub kõnealusesse gruppi.

76 Sellest tuleneb, et Üldkohus ei rikkunud õigusnormi, kui ta leidis, et asjaolu, et EKP-l puudub pädevus määrata sanktsioone selles sättes nimetatud keskasutustele, ei takista EKP-l teostada usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet konsolideeritud alusel grupi üle, mille keskasutus ei ole krediidiasutus.

77 Neil asjaoludel ei rikkunud Üldkohus õigusnormi, kui ta leidis, et määruse nr 468/2014 artikli 2 punkti 21 alapunkti c ei saa tõlgendada nii, et see nõuab iseenesest, et keskasutus oleks krediidiasutus, mistõttu tuleb esimeste väidete esimene osa tagasi lükata.

*Esimeste väidete teine osa*

– *Poolte argumendid*

78 Esimeste väidete teises osas väidab CMA, et vastupidi sellele, mida Üldkohus vaidlustatud kohtuotsustes otsustas, nõuab määruse nr 575/2013 artikkel 10, et määruse nr 468/2014 artikli 2 punkti 21 alapunkti c kohaldamisel peab „keskasutus“ selle artikli 10 tähenduses olema krediidiasutus.

79 CMA sõnul tuleneb määruse nr 575/2013 artikli 10 ja artikli 11 lõike 4 ühetaolisest kohaldamisest, et kuna viimati nimetatud sättes ette nähtud nõudeid on võimalik täita vaid krediidiasutusel, peab „keskasutus“ nimetatud artikli 10 tähenduses küll konkreetse vastava normita, kuid tingimata olema krediidiasutus, et EKP saaks asjaomase grupi üle teostada usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet konsolideeritud alusel.

80 CMA väidab, et määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punkti b tõlgendus, millest Üldkohus lähtus, ei järgi selle sätte sõnastust, sest kuna selles sättes on viidatud „keskasutuse maksevõimele ja likviidsusele“, näeb see küll konkreetse vastava normita, kuid tingimata ette, et keskasutusest ja temaga seotud üksustest moodustatud grupi üle usaldatavusnõuete täitmise järelevalve on allutatud tingimusele, et kõnealune keskasutus oleks krediidiasutus.

81 EKP, komisjon ja CNCM vaidlevad nendele argumentidele vastu.

*– Euroopa Kohtu hinnang*

82 Kõigepealt tuleb täpsustada, et määruse nr 575/2013 artikkel 10 ja artikli 11 lõige 4 käsitlevad erandit usaldatavusnõuete täitmisest, mis on selles määruses ette nähtud krediidiasutustele, mis on seotud nende üle järelevalvet teostava keskasutusega. Esimeste väidete teine osa ei puuduta aga mitte sellise erandi olemasolu, vaid „järelevalve alla kuuluva grupi“ olemasolu määruse nr 468/2014 artikli 2 punkti 21 alapunkti c tähenduses, mis viitab määruse nr 575/2013 artiklis 10 ette nähtud tingimustele.

83 Nagu Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktides 98–100 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktides 97–99 õigesti märkis, siis peale selle, et artikli 2 punkti 21 alapunktis c on viidatud ainult määruse nr 575/2013 artiklile 10 ja et see ei sisalda ühtegi viidet selle määruse artikli 11 lõikele 4, ei kujuta viimati nimetatud sätte kohaldamine endast mitte artikli 10 kohaldamise tingimust, vaid tagajärge, sest artikli 11 lõige 4 on kohaldatav üksnes juhul, kui pädev asutus vabastab artikli 10 alusel krediidiasutused, kes on keskasutusega seotud, individuaalsest usaldatavusnõuete täitmisest.

84 Järelikult, kui sellist vabastamisotsust ei ole tehtud, ei ole määruse nr 575/2013 artikli 11 lõige 4 kohaldatav ning küsimus, kas kõnealune keskasutus järgib seda sätet, ei ole asjakohane, kui EKP teostab usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet kõnealusest keskasutusest ja temaga seotud üksustest koosneva kogu grupi üle.

85 Mis puudutab määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punktis b sätestatud tingimust, et „keskasutuse ja kõigi sellega seotud krediidiasutuste ja investeerimisühingute maksevõimet ja likviidsust jälgitakse tervikuna kõnealuste krediidiasutuste ja investeerimisühingute konsolideeritud aastaaruannete põhjal“, siis tuleb tõdeda, et see tingimus ei nõua sugugi, et asjaomane keskasutus oleks krediidiasutus.

86 Nimelt, nagu nähtub selle sätte sõnastusest endast, ei puuduta selles ette nähtud tingimus mitte keskasutuse individuaalset järelevalvet, vaid sellest asutusest ja temaga seotud üksustest moodustatud terviku maksevõime ja likviidsuse jälgimist konsolideeritud alusel, see tähendab nende üksuste konsolideeritud aastaaruannete põhjal.

87 Lisaks, nagu Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 106 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 105 õigesti märkis, ei tundu olevat nõutav, et keskasutus oleks krediidiasutus, sest määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punktis b nimetatud kriteeriumide järgimisest piisab, et võiks teostada järelevalvet selle üle, kas asjaomane grupp täidab usaldatavusnõudeid.

88 Järelikult ei ole Üldkohus oma hinnangus, et ei määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punkt b ega artikli 11 lõige 4 ei nõua, et määruse nr 468/2014 artikli 2 punkti 21 alapunkti c kohaldamisel peab keskasutus olema krediidiasutus, rikkunud õigusnormi.

89 Neil asjaoludel ei saa esimeste väidete teise osaga nõustuda ja apellatsioonkaebuste esimesed väited tuleb tagasi lükata.

***Teised väited***

*Poolte argumendid*

90 CMA apellatsioonkaebuste põhjendamiseks esitatud teistes väidetes väidab ta, et gruppi Crédit mutuel ei saa kvalifitseerida „järelevalve alla kuuluvaks grupiks“ määruse nr 468/2014 artikli 2 punkti 21 alapunkti c tähenduses, sest vastupidi esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktides 136 ja 137 ning teise vaidlustatud kohtuotsuse punktides 135 ja 136 sedastatule ei vasta ta määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punktis a sätestatud tingimusele.

91 Esimese võimalusena väidab CMA, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta leidis, et CNCMi 10. märtsi 1992. aasta otsus nr 1-1992, mis käsitleb Crédit mutueli ja Crédit mutuel agricole rurali kassade solidaarsust (edaspidi „10. märtsi 1992. aasta otsus“), annab tunnistust omakapitali ja likviidsete vahendite ülekandmise kohustusest grupis Crédit mutuel ning et järelikult võib seda tingimust pidada täidetuks.

92 CMA väidab selle kohta, et kuigi selle otsusega kehtestatud solidaarsussüsteemis eksisteerib samasse piirkondlikku gruppi kuuluvate kassade vahel solidaarsus, ei ole aga mingit kohustust kanda omavahendeid ja likviidsust üle piirkondlike gruppide vahel. Seega ei saaks CNCM ühe piirkondliku grupi raskuste korral nõuda teiselt piirkondlikult grupilt omavahendite ja likviidsuse ülekandmist tema toetamiseks.

93 Asjaolu, et Caisse centrale du Crédit mutuel (keskkassa) võib riigi tasandi solidaarsussüsteemi alusel sekkuda, kasutades piiratud vahendeid, mille talle on usaldanud piirkondlikud grupid, ei võimalda tuvastada omavahendite ja likviidsuse ülekandmise kohustust piirkondlike gruppide vahel. CMA väitel on tegemist üksnes piirkondlike gruppide poolt kogutud hoiustest piiratud osa keskkassa käsutusse andmisega, kusjuures viimane jääb nende gruppide võlgnikuks.

94 Teise võimalusena leiab CMA, et isegi kui eeldada, et 10. märtsi 1992. aasta otsuses on sellise kohustuse olemasolu ette nähtud, ei kohaldata seda otsust kõigi gruppi Crédit mutuel kuuluvate üksuste suhtes, mille üle EKP teostab usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, sest see otsus hõlmab paljusid piirkondlike kassade tütarettevõtjaid, kes olemata selle grupi keskasutusega seotud, ei kuulu nimetatud otsuse kohaldamisalasse ega ole seega seotud mingi solidaarsuskohustuse ega grupi teiste üksuste toetamise kohustusega.

95 Seetõttu leiab CMA, et Üldkohus leidis ekslikult, et grupp Crédit mutuel vastab määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punktis a sätestatud tingimusele.

96 EKP, komisjon ja CNCM vaidlevad nendele argumentidele vastu.

97 Komisjon väidab, et Üldkohtu poolne raha- ja rahandusseadustiku artikli L. 511-31 tõlgendus on liiga kitsas ning et vastupidi kohtu poolt sedastatule on artikkel L. 511-31 üksi piisav selleks, et asuda seisukohale, et määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punktis a sätestatud tingimus on täidetud, ilma et oleks vaja analüüsida, kas 10. märtsi 1992. aasta otsus kinnitab solidaarsete kohustuste olemasolu grupis Crédit mutuel.

98 Komisjon viitab eelkõige Conseil d'État' (Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) 9. märtsi 2018. aasta otsusele nr 399413 ja leiab, et Euroopa Kohus võiks selles osas põhjendused asendada.

*Euroopa Kohtu hinnang*

99 Tuleb meenutada, et olles märkinud, et liikmesriigi pädeva kohtu otsuse puudumisel tuleb tal tingimata kindlaks teha, milline on raha- ja rahandusseadustiku artikli L. 511-31 ulatus, leidis Üldkohus esimese vaidlustatud kohtuotsuse punktis 134 ja teise vaidlustatud kohtuotsuse punktis 133, et selle sätte sõnastus üksi ei võimalda iseenesest järeldada, et määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punktis a ette nähtud tingimus on täidetud, kuna viide „vajalike meetmete“ võtmisele selleks, et „tagada nendest asutustest ja äriühingutest igaühe ning kogu võrgustiku maksevõime ja likviidsus“, on liiga üldine, et sellest saaks järeldada, et grupis Crédit mutuel eksisteerib omavahendite ja likviidsuse ülekandmise kohustus, tagamaks, et kohustused võlausaldajate ees täidetakse.

100 Selle kaalutluse järel analüüsis Üldkohus, kas niisugune kohustus tulenes 10. märtsi 1992. aasta otsusest.

101 Ei saa nõustuda CMA vastuväitega, mille kohaselt ei saa Conseil d'État' (Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) 9. märtsi 2018. aasta otsust nr 399413 raha- ja rahandusseadustiku artikli L. 511-31 tõlgendamisel arvesse võtta seetõttu, et see on vaidlustatud kohtuotsuste kuulutamise kuupäevast hilisem.

102 Pooltel oli Euroopa Kohtus nimelt võimalus esitada selle kohta oma seisukohad ning igal juhul on Conseil d'État (Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) selle sätte kohta seisukoha juba võtnud 13. detsembri 2016. aasta otsuses nr 403418, st kuupäeval, mis on varasem vaidlustatud kohtuotsuste kuulutamisest.

103 Otsuse nr 403418 punktis 5 märkis Conseil d'État (Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) eelkõige, et võttes vastu raha- ja rahandusseadustiku artikli L. 511-31, on Prantsuse seadusandja andnud CNCMile mitte ainult ülesande esindada Crédit mutueli võrgustikuga seotud Crédit mutueli kassasid, vaid ka ülesande tagada selle võrgustiku ühtsus ning krediidiasutusi reguleerivate õigus- ja haldusnormide kohaldamine, teostada haldus-, tehnilist ja finantsilist kontrolli iga kassa korralduse ja juhtimise üle ning võtta kõik vajalikud meetmed kõnealuse võrgustiku nõuetekohaseks toimimiseks. Lisaks leidis Conseil d'État (Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu), et kõnealuse artikli L. 511-31 kohaselt võib CNCM, juhul kui asjasse puutuvate asutuste finantsolukord seda õigustab ja vaatamata kõigile vastupidistele sätetele või normidele, otsustada võrgustikuga seotud kahe või enama kassa liitmise, nende ettevõtte võõrandamise ja nende tegevuse lõpetamise üle. Conseil d'État' (Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) hinnangul tuleneb sellest õiguslikust ja halduslikust raamistikust, et olenemata sellest, milline on Crédit mutueli siseselt suhted nende ühenduste vahel, mis selle grupi moodustavad, on CNCM seadusest tulenevalt kohustatud ette valmistama ja rakendama meetmed, mis kuuluvad pangandussüsteemi süsteemsesse reguleerimisse osas, mis puudutab kogu Crédit mutueli gruppi ning peab „emaettevõtjana liidus" omama selle grupi taastamise ennetavat kava.

104 Conseil d'État (Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) lisas 9. märtsi 2018. aasta otsuse nr 399413 punktis 7, et krediidiasutuste reguleerimisele kaasa aitavate ülesannete täitmine nõuab tingimata, et CNCM on pädev tegema kassadele neile kohaldatavate sätete täitmise tagamiseks ettekirjutusi ning määrama nende sätete rikkumise korral sobivaid sanktsioone. Kõnealuse otsuse punktis 20 otsustas Conseil d'État (Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu), et keskasutustel on selleks, et „tagada võrgustiku maksevõime ja likviidsus", mille eest nad vastutavad, raha- ja rahandusseadustiku artikli L. 511-31 kohaselt õigus võtta „kõik vajalikud meetmed" ja eelkõige õigus luua võrgustiku liikmete vahel kohustuslikke solidaarsussüsteeme, mis ei tohiks piirduda üksnes eelrahastatud meetmetega, näiteks tagatisfondidega.

105 Seega nähtub Conseil d'État' (Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) 13. detsembri 2016. aasta otsusest nr 403418 ja 9. märtsi 2018. aasta otsusest nr 399413, et raha- ja finantsseadustiku artiklis L.511-31 ette nähtud keskasutuste kohustus võtta „kõik vajalikud meetmed eelkõige selleks, et tagada nendest asutustest ja äriühingutest igaühe ning kogu võrgustiku maksevõime ja likviidsus", eeldab, et CNCMil on väga ulatuslikud haldusalased, tehnilised ja finantsilised kontrollivolitused kogu Crédit mutueli võrgustiku suhtes, mis võimaldavad tal igal ajal kehtestada siduvaid solidaarsussüsteeme, nagu näiteks selle võrgu liikmete kohustamine omavahendite ja likviidsuse ülekandmiseks, ning sõltumata mis tahes vastupidistest sätetest või normidest, otsustada kahe või enama selle võrgustikuga seotud kassa liitmise üle.

106 Ent nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 125 on rõhutanud, siis kuna Crédit mutueli võrgustiku liikme liitmine finantskriisis oleva asutusega on võrdväärne sellega, kui sundida teda võtma enda kanda selle asutuse kohustused, võib selline tehing tekitada kõnealusele liikmele raskemaid rahalisi tagajärgi kui need, mis tulenevad lihtsalt omavahendite ja likviidsuse ülekandmise kohustusest.

107 Sellest tuleneb, et raha- ja rahandusseadustiku artikkel L. 511-31, nii nagu seda on tõlgendanud Conseil d'État (Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu), näeb ette omavahendite ja likviidsuse ülekandmise kohustuse Crédit mutueli grupi siseselt, tagamaks, et kohustused võlausaldajate ees täidetakse, mistõttu järeldas EKP põhjendatult, et määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punktis a sätestatud tingimus on täidetud.

108 Neil asjaoludel ei ole apellatsioonkaebuste teistele väidetele vaja vastata, nii et need väited tuleb tagasi lükata, kuna need ei ole tulemuslikud.

109 Kõiki eespool toodud kaalutlusi arvestades tuleb jätta apellatsioonkaebused tervikuna rahuldamata.

**Kohtukulud**

110 Kodukorra artikli 184 lõikes 2 on ette nähtud, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu, siis otsustab Euroopa Kohus kohtukulude jaotuse.

111 Kodukorra artikli 138 lõike 1 kohaselt, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

112 Kuna EKP, komisjon ja CNCM on CMA-lt kohtukulude hüvitamist nõudnud ja viimane on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb otsustada, et lisaks tema enda kohtukuludele mõistetakse CMA-lt välja ka EKP, komisjoni ja CNCMi kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

**1. Jätta apellatsioonkaebused rahuldamata.**

**2. Mõista kohtukulud välja Crédit mutuel Arkéalt.**

Allkirjad